ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ У ПЕДІАТРІЇ

напрям підготовки – 227 фізична терапія, ерготерапія

факультет фізичної терапії та ерготерапії та факультет післядипломної та заочної освіти

рівень освіти - магістр

Робоча програма з дисципліни «фізична терапія у педіатрії» для студентів спеціальності 227 Фізична терапія,ерготерапія

IX-X с. (денна форма навчання), XI-XIII с. (заочна форма навчання)

Розробник: доцент, канд.фіз.вих. Ціж Л.М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії
Протокол від "29" серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри фізичної терапії та ерготерапії

_____ (_Мазепа М.А.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

©_____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 4</td><td>Галузь знань
22 Охорона здоров’я</td><td colspan="2">Нормативна
(за вибором)</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="5">Спеціальність 227
“Фізична терапія та ерготерапія”</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 3</td><td>5-й</td><td>6-й</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 120</td><td>9-й</td><td>11-й</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 5
самостійної роботи студента - 3</td><td rowspan="6">Освітньо-кваліфікаційний рівень:
магістр</td><td>16 год.</td><td>12 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>58 год.</td><td>20год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>46 год.</td><td>88 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: Іспит</td></tr>
</table>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1,3/1

для заочної форми навчання – 0,2/1

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок для проведення фізичної терапії дітей різного віку із захворюваннями систем організму.

Завдання навчальної дисципліни:

1. отримання студентом навиків щодо особливостей захворювань у дітей різного віку;
2. проведення обстеження дітей та складання програми фізичної терапії;
3. розробити і вміти виконувати комплекс фізичних вправ лікувальної гімнастики та лікувального масажу;
4. оцінити вплив фізичної терапії впродовж часу занять при різних захворюваннях у дітей.

Після засвоєння курсу студенти будуть:

знати

1. особливості розвитку дітей різного віку,
2. основні захворювання та порушення характерні для дитячого віку;
3. особливості застосування фізичної терапії у педіатрії.

вміти

1. проводити необхідні обстеження, визначати найбільш проблемні сфери пацієнта та розуміти їх причину;
2. обґрунтувати застосування тих чи інших засобів та методів фізичної терапії дітей різного віку та з різною патологією;
3. попереджувати загострення та ускладнення, відновлювати здоров'я та працездатність, враховуючи при цьому покази чи протипокази до використання.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Нормальний розвиток дітей

Тема 1. Нормальний розвиток дитини перших років життя

1. періодизація дитячого віку;
2. фізичний розвиток дітей різного віку;
3. семіотика порушень фізичного розвитку;
4. методики досліджень у педіатрії;
5. рефлекси;
6. особливості проведення фізичної терапії з дітьми до року.

Тема 2 . Недоношені діти та діти після пологової травми

1. ступені, причини недоношеності;
2. морфологічні та функціональні ознаки;
3. порівняльна характеристика доношених та недоношених дітей;
4. причини та види пологових травм;
5. особливості проведення фізичної терапія з недоношеними та після пологових травм.

Змістовий модуль 2. Фізична терапія дітей з ураженням нервової системи

Тема 3. Особливості дослідження нервової системи у дітей

1. анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей різного віку;
2. методи дослідження нервової системи у дитячому віці;
3. патологічні рефлекси.

Тема 4. Особливості фізичної терапії дітей з ДЦП та захворюваннями нервової системи

1. основні захворювання та порушення нервової системи у дітей;
2. дитячий церебральний параліч: етіологія, патогенез, класифікація;
3. характеристика форм ДЦП;
4. сучасна модель реабілітації. Міжнародна класифікація функціонування дітей та підлітків.
5. принципи реабілітації дітей з церебральним паралічем;
6. старт-цілі у фізичній терапії;
7. особливості фізичної терапії дітей з захворюваннями нервової системи

Змістовий модуль 3. Фізична терапія дітей із захворюваннями основних систем організму

Тема 5. Фізична терапія дітей із захворюваннями основних систем організму

1. Фізична терапія дітей з ураженнями та захворюваннями опорно-рухового апарату;
2. Фізична терапія дітей з онкологічною патологією;
3. Фізична терапія в хірургії.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	пр	с.р.		л	пр	с.р.
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**
Модуль1.								
Змістовий модуль 1. Нормальний розвиток дітей								
Тема 1. Нормальний розвиток дитини		2	10	8		2	4	14
Тема 2. Недоношені діти та діти після пологової травми		2	4	4		2	2	12
Разом – зм. модуль1	***30***	***4***	***14***	***12***	**36**	**4**	**6**	**26**
Змістовий модуль 2. Фізична терапія дітей з ураженням нервової системи								
Тема 3. Особливості дослідження нервової системи у дітей		2	6	6		2	2	16
Тема 4. Особливості фізичної терапії дітей з ДЦП та захворюваннями нервової системи		6	22	18		4	8	26
Разом – зм. Модуль2	**60**	**8**	**28**	**24**	**58**	**6**	**10**	**42**
Змістовий модуль 3. Фізична терапія дітей із захворюваннями основних систем організму								
Тема 5. Фізична терапія дітей із захворюваннями основних систем організму		4	16	10		2	4	20
Разом – зм. Модуль3	**30**	**4**	**16**	**10**	**26**	**2**	**4**	**20**

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Нормальний розвиток дитини перших років життя	10	4
2	Недоношені діти та діти з пологовою травмою	2	1
3	Фізична терапія недоношених дітей та з пологовими травмами	2	1
4	Дослідження нервової системи у дітей	4	2
5	ДЦП. Етіологія, патогенез, класифікація та клінічні прояви.	8	2
6	Обстеження дітей з церебральним паралічем	6	2
7	Складання програм з фізичної терапії	6	2
8	Розв’язування ситуаційних задач	4	2
9	Фізична терапія дітей при порушеннях ОРА	6	2
10	Фізична терапія дітей в хірургії	4	2
	Разом	**58**	**20**

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	**Тема 1. Біологічний вік дитини**. Конспект самопідготовки	4	8
2	**Тема 2. Види порушень тонусу м’язів.** Конспект самопідготовки	4	4
3	**Тема 3.Види порушень трофіки м’язів.** Конспект самопідготовки	4	4
4	**Тема 4. Методика дослідження кістково-м’язової системи у дітей.** Конспект самопідготовки	6	10
5	**Тема 5. Методики терапії ДЦП.** Конспект самопідготовки	6	26
6	**Тема 6. Спадкові захворювання та вроджені вади.** Конспект самопідготовки	6	16
7	**Тема 7.Фізична терапія дітей із захворюваннями органів дихання.** Конспект самопідготовки	4	6
8	**Тема 8.Фізична терапія дітей з порушенням ШКТ.** Конспект самопідготовки	4	6
9	**Тема 9.Семіотика уражень серцево-судинної системи у дітей.** Конспект самопідготовки	4	4
10	**Тема 10.Диспансерне спостереження дітей із вродженими вадами серця.** Конспект самопідготовки	4	4
	Разом	**46**	**88**

7. Індивідуальні завдання
(для студентів, які навчаються за графіком сприяння)

· Матеріали самопідготовки;
· Самостійні роботи:

Реферат на тему: “Вродженні вади та спадкові захворювання”;

Складання програми фізичної терапії для дітей з церебральним паралічем;

Складання програми фізичної терапії для дітей з захворюваннями дихальної системи;

Складання програми фізичної терапії для дітей з захворюваннями опорно-рухового апарату;

8. Методи контролю

Контроль засвоєння матеріалу включає поточний контроль (контрольні роботи за трьома змістовими модулями та мультимедійні презентації до кожного модулю: 9+17+9 + (5+5+5) балів — разом 50 балів;

Підсумковий контроль – іспит (X семестр – денна форма; XII семестр – заочна форма навчання) 50 балів. Сумарна оцінка виставляється за 100-бальною шкалою.

9. Екзаменаційні вимоги

1. Періодизація дитячого віку
2. Патологічні пози та обстеження м’язового тонусу у новонароджених
3. Визначення загального стану новонародженої дитини
4. Безумовні рефлекси
5. Функції рефлексів вирівнювання
6. Тонічні рефлекси
7. Умови проведення клінічного обстеження новонародженого та як оцінюється крик у новонароджених
8. Нормальний розвиток дитини до першого року життя
9. Оцінка м’язового тонусу у новонароджених. Опишіть патологічну позу “жаба”
10. Семіотика порушення фізичного розвитку у дітей
11. Тонічні рефлекси
12. Рефлекс Галанта та Переса
13. Рефлекси рівноваги
14. Причин ДЦП
15. Види тонусу взалежності від спастики
16. Класифікація ДЦП
17. Супутні неврологічні порушення ДЦП
18. Характеристика спастичних форм
19. Атетоз (гіперкінетична форма) ДЦП

20.Вимоги до проведення занять з ФТ для недоношених дітей
21.Фактори, які відносяться до пренатальних причин ДЦП
22.Клонусу стопи та причини його появи
23.Складові реабілітаційного обстеження
24.Гіперкінези та синкінезії
25.Атаксична форма ДЦП; (положення на животі, стоячи)
26.Клінічні форми мовних порушень при ДЦП
27.Обстеження довжини м’язів та активний розтяг м’язів при ДЦП
28.Вправи для тренування ходи
29.Функції великої моторики для обстеження у дитини з ЦП
30.Методики фізичної терапії при ДЦП
31.Фактори формування контрактур та деформацій при ДЦП
32.Види контрактур при ДЦП
33.Тренування поворотів зі спини на живіт
34.Реабілітаційні завдання у дітей зі зниженим м’язовим тонусом
35.Корекція патологічних положень тіла при ДЦП
36.Перевірка довжини литкових м’язів та активний розтяг коротких привідних м’язів при ДЦП
37.Принципи фізичної терапії для ДЦП
38.Функції для самодогляду у дитини з ЦП
39.Стеми інтенсивної нейрофізіологічної реабілітації (методика Козявкіна)
40.Реабілітаційні завдання у дітей з атетозом
41.Вправи для тренування контролю голови у положенні лежачи на животі
42.Лікувальні положення та вимоги до різних способів фіксації
43.Картка оцінки основних рухових функцій
44.Тренування ходьби ДЦП
45.Тренування рівноваги ДЦП
46.Підбір технічних засобів ДЦП
47.МКФ-дітей та підлітків
48.Завдання фізичної терапії при різних формах ДЦП
49.. Хвороба Шлатера (клініка та лікування)
50.Дисплазія та форми порушень кульшового суглобу
51.Різниця між стабільним та лабільним сколіозом і як її визначити
52.Фізична терапія при хворобі Пертеса
53.Завдання фізичної терапії дітей з юнацьким остеохондрозом
54.Фізична терапія юнацького остеохондрозу
55.Особливості фізичної реабілітації при остеохондропатіях
56.Періоди фізичної терапії в хірургії
57.Фізична терапія при вродженій кривошиї
58.Сколіоз та фізична терапія
59.Фізична терапія при вродженій клишоногості
60.Причини виникнення злоякісних новоутворень
61.Фізична терапія при дисплазії кульшових суглобів

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	50	100
8	6	10	12	14		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
75-81	**C**		
68-74	**D**	задовільно	
61-67	**E**		
35-60	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма з дисципліни.
2. Робоча навчальна програма з дисципліни.
3. Методичні розробки до практичних занять
4. Методичні розробки для забезпечення самостійної роботи студентів.
5. Мультимедійні презентації до лекційного курсу.

12. Рекомендована література

Основна

1. Антоник В. І. Анатомія, фізіологія дітей з основами гігієни та фізичної культури / В. І. Антоник, І. П. Антоник, В. Є. Андріанов. – Київ: Професіонал, центр навчальної літератури, 2009. – 336 с.
2. Анатомія та фізіологія дитини: Навчальний посібник / Мардар Г.І., Халаїм Є.А., Бабак С.В., Марценяк І.В. – Чернівці: Рута, 2012. – 175 с.
3. Бадалян Л.О., Детские церебральные параличи / Л.О. Бадалян, Л.Т. Журба, О.В.Тимонина. – К.: Здоровья, 1988. – 328 с.
4. Болезни дитей старшего возраста: Руководство для врачей. – М.: Мед пресс-информ, 2012. – 608 с.
5. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и массаж. – М.: ТЕО ТАР-МЕД, 2012. – 558 с.
6. Реабилитация детей с ДЦП / [Е. В. Семёнова, Е. В. Клочкова, А. Е. Коршикова-Морозова та ін.]. – Москва: Лента Книга, 2018. – 584 с. – («Азбука милосердия»: методические и справочные пособия).
7. Kuliński W. Fizjoterapia w pediatrii / W. Kuliński, K. Zeman, T.Orlik - Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2012. – 396 s.

Допоміжна:

1. Лильин Е.Т. Комплексная реабилитация детей и подростков с артериальными гипертониями и гипотониями / Е.Т. Лильин, А.П. Королев, О.С. Цека. – М.: ОАО «Издательство «Медицина»», 2007. – 114 с.
2. Мутафян О.А. Врожденные пороки сердца у детей. – СПб.: «Невский диалект», 2002. – 331 с.
3. Педіатрія: Навч. посібник / О.В. Тяжка, О.П. Вінницька, Т.І. Лутай та ін.; За ред. проф.. О.В. Тяжкої. – К.: Медицина, 2005. – 552 с.
4. Панаев М.С. Основы массажа и реабилитации в детской педиатрии / М.С. Панаев – Ростов н/Д: Феникс, 2003. – 320 с.
5. Слободян Л.М., Діагностика захворювань та реабілітація дітей / Л.М. Слободян, В.Ф. Лобода, Н.Б. Процайло – Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. – 614 с.
6. Szmigiel C. Podstawy diagnostyki i rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - tom I i II / C. Szmigiel - AWF Kraków, 2010. - 589 s.

Інформаційні ресурси інтернет

1. Международная классификация функционирования, ограничений жизнедеятельности и здоровья детей и подростков [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://www.who.int/publications/list/2016/icd-children/ru/.